

Da min datter startede i 6. klasse i sommers, undrede hun sig, *"er 6. klasse slet ikke noget i sig selv"* – spurgte hun, *"det virker som en lang forberedelse til 7. klasse"*. Til det årlige forældremøde i september forstod jeg, hvad hun mente, eksamen i 9. klasse blev nævnt mange gange, fx sagde idrætslæreren at: *"børnene skal have idræt, fordi det er vigtigt at deltage i undervisningen, da de skal til eksamen i det i 9. klasse"*. Både min datters og idrætslærers udtalelser er indikatorer på den rettethed, som er i folkeskolen anno 2018. En rettethed mod eksamen og mod læringsmålene for fagene.

Læringsglemsel er en lille rød bog, som Lene Tanggaard har skrevet, og her tager hun den rettethed under kritisk behandling og slår et slag for alt det, der også sker, når man deltager i aktiviteterne i folkeskolen og på andre uddannelsesinstitutioner. Formålet med bogen er ifølge Lene Tanggaard, at der er behov for *Læringsglemsel*, der er behov for mindre fabrik og mere køkkenbordspædagogik. Og med køkkenbordspædagogik mener Lene Tanggaard det, man gør, når man lærer, men det er ikke defineret på forhånd, hvad man lærer og hvordan. Meningen er ikke defineret på forhånd, aktiviteten er ikke detaljeplanlagt, og ingen har besluttet, hvad der skal komme ud af den. Det handler om børn, der lærer at læse hurtigt, fordi de begraver sig jumbobøger og læser, fordi de har lyst, og ikke om en strategi om, at læsetempoet skal øges ved at læse den samme tekst ti gange. Det handler om det, der også sker, når børn bare er og gør noget fx hjemme ved køkkenbordet, hvor man snakker lidt løst, mens forskellige aktiviteter er i gang.

Og begrundelsen for, at vi har behov for mere køkkenbordspædagogik og *Læringsglemsel* er, ifølge Lene Tanggaard, at vi lærer bedst, når vi har glemt, at vi skal lære. *"Det handler om, at glemsel kan være en aktiv og positiv proces, hvor man giver plads til noget nyt, og det handler om at svække læringsbegrebet, så det frugtbart kan koble sig til andre begreber i et pædagogisk univers"*. Lene Tanggards kritik er, at vi er blevet for udbyttefikseret i pædagogikken og har behov for at stoppe den millimeterstyring af børns læring, der bliver fordret med læringstænkningen og målstyringen i tiden.

Lene Tanggards forslag er, at vi skal glemme læringsbegrebet og i stedet koncentrere os om det, der giver mening at lære lige der, hvor vi er. Fordi ansvaret for læring er ikke metakognitivt, og det giver ikke mening at bruge krudtet på at måle og tænke over, hvad der er lært. Men på at være i noget, gøre noget, der er meningsfuldt. For læring er ikke et udbytte i sig selv, og vi lærer ikke altid mest, når vi er bevidste om at lære. *"Ofte er det sådan, at vi lærer fordi noget er sjovt og udfordrende, spændende og vi lykkes med det. Vi må ikke indsnævre os til mål, hvis vi gerne vil have nye generationer også kan tænke frit og kreativt,"* skriver Lene Tanggaard.

Bogen om *Læringsglemsel* er lille og let tilgængelig med masser af velvalgte eksempler, der giver en hands-on forståelse af de mere abstrakte kritikker af den læringsforståelse, der handler om at læring skal måles, vejes og reflekteres over. Teoretisk trækker Lene Tanggaard på Dewey, men også Lave og Bruner, med en forståelse af læring som integreret i sociale praksisser og ikke "tingsliggjort", men mere er en drivkraft for fx børns udvikling. Eksemplerne i bogen er både fra dagligdagen og fra de mange forskningsprojekter, Lene Tanggaard har arbejdet med. Bogen er en kritik af den måde, begrebet læring har fået magt og har bidraget til en reduktion af forståelsen af skolens formål, hvor mål og styringen af mål har klemte det (ellers relevante) fokus på indholdet i skolen.

Bogen henvender sig til ansatte i daginstitutioner og skoler, til lærere, skoleledere, pædagoger og *"andre med interesse i det danske skole – og uddannelsessystem"*. Lene Tanggaard skriver, at bogen er tænkt som en invitation, der kan åbne samtalen. Det er hensigten, at hendes nye begreb om *Læringsglemsel* kan åbne for, at læringsbegrebet knytter sig til andet og mere end styringsteknologiske rationaler.

Som psykolog – og som mor til tre børn i folkeskolen – vil jeg håbe, at fagprofessionelle læser den og lader sig inspirere, for den taler ind i en mere grundlæggende lærer- og pædagogfaglighed, uden om den ellers så nærværende læringsstyringslogik, som har væltet ind over pædagogers og læreres praksis. Men vigtigst er nok, at den ville blive læst i ledelseslagene og på de politiske gange, for den politiske styring af skoler og institutioner fordrer styringstænkningen og målhysteriet. Så kunne der gives bedre plads i folkeskolen til læringsglemsel og køkkenbordspædagogik, og så kan rettetheden og det metakognitive fokus måske blive forstyrret. Bogen giver et velargumenteret spark ind i de diskurser og logikker, som har fået så megen magt både i dagsinstitutionerne, skolen, ungdomsuddannelserne og på universiteterne.

Af Line Søberg Bjerre, cand.psych., ph.d., Institut for Sociologi og Socialt Arbejde, Aalborg Universitet